

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v „spojení“ s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp 119/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp 119/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že sa žalobou doručenou okresnému súdu 28. septembra 2017 domáhal zaplatenia sumy 253,87 € s príslušenstvom a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že ide o konanie, ktoré má pre neho ako spotrebiteľa osobitný význam, pričom ide o kategóriu sporov s ochranou slabšej strany, na ktoré sú kladené zvýšené požiadavky na ochranu slabšej strany. Vychádzajúc z uvedeného, je toho názoru, že v napadnutom konaní, ktoré si podľa názoru sťažovateľa vyžaduje výnimočnú, resp. osobitnú rýchlosť, preto samotný fakt, že konanie nie je právoplatne ukončené ani po 2 a pol roku, má svedčiť o tom, že dochádza k porušovaniu jeho označených práv.

4. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, konaním a postupom Okresného súdu Bratislava II v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp/119/2017 porušené bolo.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava II, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp/119/2017 konal bez zbytočných prieťahov.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 3000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný uhradiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Bratislava II povinný nahradiť sťažovateľovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia a to vo výške 675.43 Eur...“

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

9. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd, vychádzajúc z celkovej dĺžky konania na okresnom súde (približne 2 a pol roka) a informácie uvedenej sťažovateľom, že okresný súd určil termín pojednávania na 2. október 2020, ako aj zo stručnej rekapitulácie priebehu napadnutého konania poskytnutej sťažovateľom, z ktorej vyplýva, že súd vykonal nevyhnutné úkony súvisiace s prípravou pojednávania a vykonal dve pojednávania, konštatuje, že sťažovateľ neuviedol žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by svedčili o tom, že doterajší postup okresného súdu a doterajšia dĺžka napadnutého konania dosahujú intenzitu potrebnú na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa, a to najmä v kontexte toho, že vec môže byť rozhodnutá na najbližšom pojednávaní.

12. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania vzhľadom na už uvedené okolnosti nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2

písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015).

14. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov, v závislosti od povahy a zložitosti veci, nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tiež vyslovil domnienku, že ide o konanie s ochranou slabšej strany, preto sa tam vyžaduje postup s výnimočnou rýchlosťou. Ústavný súd bez toho, aby túto tézu bližšie skúmal a analyzoval, konštatuje, že predmet napadnutého konania je neporovnateľný s konaniami, ktoré sú svojou povahou nepochybne naliehavšie ako napr. statusové konania, úprava styku s maloletými, spory o nároky z pracovného pomeru a podobne, kde aj ústavný súd postup všeobecných súdov hodnotí omnoho prísnejšie (pozri napr. II. ÚS 33/99, I. ÚS 53/02, I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dodáva, že predmet napadnutého konania nemožno dať na roveň týchto konaní, hoci si pripúšťa, že aj tento typ konania má osobitné postavenie, ktoré je však dostatočne zohľadnené úpravou procesného práva, ako aj práva hmotného.

16. Pokiaľ ide o namietaný čl. 47 charty, ústavný súd, vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, že k jeho porušeniu, resp. tam obsiahnutých princípov došlo v spojení s ostatnými namietanými právami (podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), konštatuje, že predpokladom vyslovenia porušenia označeného článku charty je zistenie, že došlo k porušeniu práva alebo slobody, zaručeného právom Únie. Keďže ústavný súd takéto sťažovateľom namietané porušenie nezistil, bolo potrebné aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

18. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

19. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu namietaného konania dochádzalo k zbytočným priesťahom, predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu